

ARMAND CASTILLE **(1898 – 1973)**

Armand Castille wordt geboren op 27 juni 1898 te Sint-Niklaas als tweede zoon van de landbouwingenieur, Jean Louis Alphonse, expert-toezichter (later directeur) van het plaatselijk slachthuis. In hun woonhuis is ook het bijhorend laboratorium gevestigd. De familienaam verwijst vermoedelijk naar een verre voorzaat en inwijkeling uit Castilië in de 17^e eeuw of vroeger.

Een snelle opgang naar het professoraat

Na zijn humaniora (1915) kan hij wegens oorlogsomstandigheden geen verdere studies aanvatten. In oktober 1919 wordt hij (versneld) kandidaat in de natuurwetenschappen aan de KU Leuven en wordt er prompt benoemd tot assistent van de pas aangestelde Louis Michiels, die de overleden Charles Blas (1839 – 1919) opvolgt als professor analytische chemie in de Faculteit Wetenschappen. In 1921 promoveert hij tot apotheker en in 1922 tot doctor in de Natuurwetenschappen, beide met de grootste onderscheiding. Hij gaat zich verder bekwamen in het laboratorium voor fysische scheikunde van professor Victor Henri aan de Eidgenössische Technische Hochschule te Zürich. In 1923 wordt hij er benoemd tot assistent van zijn « patron ». Na het emeritaat van prof. Gustave Bruylants (1850 – 1925) staan nog slechts twee professoren in voor de opleiding van de apothekers : Fernand Ranwez (1866 – 1925) en Louis Michiels (1886 – 1936). De rector, Mgr. Ladeuze (1870 – 1940), roept Castille terug uit Zürich om beide professoren bij te staan, eerst als docent analytische scheikunde in het Nederlands (als eerste in de farmacie), later als hoogleraar. Zijn academische loopbaan kan definitief aanvangen op 20 augustus 1923.

Na het onverwachte overlijden van professor Ranwez wordt diens hele leeropdracht aan Castille toevertrouwd, uitgenomen het college van praktische farmacie omdat hij nooit de praktijk van apotheker heeft uitgeoefend. De nieuwe leeropdracht blijkt te zwaar en het college analytische chemie wordt toegewezen aan docent Paul Putzeys (1897 – 1983). Castilles leeropdracht zal nog verdere wijzigingen ondergaan in functie van de noden en de wettelijke bepalingen.

Wetenschapper

Voor zijn doctoraat in de Natuurwetenschappen (juli 1922) kiest hij, in samenspraak met zijn promotor prof. L. Michiels, een fytochemisch onderwerp : de structuurbepaling van aristolochiazuur. Hij bewijst dat dit identiek is aan het aristolochine van Pohl (1892).

Na zijn terugkeer uit Zürich doet hij verder onderzoek met de ultraviolet-spectroscopie, een techniek die hij daar bij prof. Victor Henri veel had gebruikt. Hij onderzoekt biologische

stoffen (o.a. tropaanalkaloïden), aromatische verbindingen, zuren, amiden, onverzadigde alifatische nitrilen, al of niet samen met prof. Pierre Bruylants (1885 – 1950).

Verder doet hij onderzoek over ergosterol en de producten na fotochemische activatie ervan (ergocalciferol of vitamine D₂), alkylthiobarbituraten (bekroond met de prijs van de Académie Royale de Médecine de Belgique in 1931), voedingsoliën en –vetten (isaanzuur), structuurbepalingen van diverse natuurstoffen (pyrethrolacton,, pyrethrosine, pyrethrol,...).

Al deze resultaten geven aanleiding tot vele publicaties.

Soms bouwt hij zelf het benodigde instrumentarium : een ozonisorator, toebehoren voor de spectrograaf, apparaten voor de bepaling van de hydrogenatie-index of van de antirachitische activiteit van vitamine D, enz..

Ook in de bromatologie en toxicologie is hij actief. In 1930 wordt hij lid van de Hoge Gezondheidsraad in de 4e afdeling “Hygiëne van de voeding”. Omwille van zijn deskundigheid, uitgesproken verantwoordelijkheidszin en discretie doet het gerecht dikwijls beroep op hem. In 1944 wordt hij dekaan van de Faculteit Geneeskunde

Vele organismen nodigen hem uit om lid te worden : het Permanent Rijksvoedingscomité, de Nationale Raad van de Orde der apothekers, het wetenschappelijk comité van de antidopingcommissie van de regering, het Instituut voor de studie van de landbouw in Belgisch Congo,...Hij vertegenwoordigt België in verschillende internationale congressen (o.a. als ondervoorzitter van de Europese Farmacopeecommissie van 1964 tot 1970). In 1953 geeft hij als gasthoogleraar een reeks lezingen aan de Faculté de Pharmacie de Paris en wordt er gepromoveerd tot doctor honoris causa (1958). Deze eer valt hem ook te beurt aan de Universiteit van Madrid in 1968.

Hij ontvangt nog talrijke onderscheidingen in binnen- en buitenland.

Bouwheer

Bij zijn aantreden in oktober 1923 realiseert hij zich onmiddellijk dat de oude gebouwen van het “Institut Rega” in de Minderbroederstraat, waar de lessen en laboratoria gevestigd zijn, geen degelijke opleiding en onderzoek toelaten. Na lang aandringen bij de universitaire overheid en na een soort ultimatum in augustus 1930, kunnen de bouwwerken voor een nieuw instituut in de Van Evenstraat starten in mei 1931. Het wordt op 24 juni 1934 officieel ingehuldigd en heeft 3.291.407 bef gekost. Als directeur van het instituut heeft hij het studentenaantal zien groeien van 43 afgestudeerden in 1934 tot 149 in 1968.

In oktober 1950 legateert apotheker Albert Couvreur zijn rijke verzameling apothekerspotten, vizzels, instrumenten en boeken aan het Farmaceutisch Instituut, maar de ruimte ontbreekt om ze behoorlijk te herbergen. Prof. Castille beslist een speciale grote vergaderzaal te bouwen boven de 2 auditoria. Vanaf 1956 staat de « Verzameling Couvreur » permanent ten toon gesteld in de « Couvreurzaal ». Momenteel is de prachtige verzameling ondergebracht in de UCL. Tegenwoordig is het departement farmacie gehuisvest op de nieuwe campus geneeskunde (Gasthuisberg).

In 1968 wordt hij emeritus. Dat wordt gevierd op 16 maart 1969 in aanwezigheid van o.a. meer dan 400 oud-studenten. Met de opbrengsten voor deze manifestatie wordt gedurende verschillende jaren een « prijs Castille » ingesteld.

Hij overlijdt te Herent op 27 april 1973.

Paul Balduck
26 mei 2009